

# De effecten van gehechtheid en emotieregulatie op depressie en angst

Gepubliceerd: 15-03-2011 Laatste bijgewerkt: 27-04-2024

Het doel van deze studie is het onderzoeken hoe hechtingsstijl en emotieregulatie samenhangen met depressieve symptomen en angstsymptomen in een klinische en niet-klinische populatie in Nederland.

|                             |                                                     |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>Ethische beoordeling</b> | Goedgekeurd WMO                                     |
| <b>Status</b>               | Werving gestopt                                     |
| <b>Type aandoening</b>      | Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG            |
| <b>Onderzoekstype</b>       | Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen |

## Samenvatting

### ID

NL-OMON39834

### Bron

ToetsingOnline

### Verkorte titel

Gehechtheid, emotieregulatie, depressie en angst

### Aandoening

- Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG

### Synoniemen aandoening

angst, depressie

### Betreft onderzoek met

Mensen

### Ondersteuning

**Primaire sponsor:** Universiteit van Tilburg

**Overige ondersteuning:** Ministerie van OC&W

### Onderzoeksproduct en/of interventie

**Trefwoord:** Angst, Depressie, Emotieregulatie, Gehechtheid

## **Uitkomstmaten**

### **Primaire uitkomstmaten**

De hoofdvariabelen in dit onderzoek zijn:

- Hechting: veilige hechting, angstige hechting, vermijdende hechting
- Emotieregulatie: gebrek aan emotionele duidelijkheid, gebrek aan emotioneel bewustzijn, impulsiviteit, niet accepteren van emotionele reacties, beperkte toegang tot emotieregulatie strategieën, moeilijkheden in doelgericht gedrag
- Depressie: depressieve symptomen
- Angst: angstsymptomen
- Emoties: reactietijd computertaak en zelfrapportage (4 meetmomenten) van depressie, boosheid, vermoeidheid, kracht en spanning

### **Secundaire uitkomstmaten**

n.v.t.

## **Toelichting onderzoek**

### **Achtergrond van het onderzoek**

Depressieve stoornissen en angststoornissen zijn veel voorkomende psychische stoornissen. Depressie is wereldwijd één van de belangrijkste veroorzakers van de ziektelast (World Health Organisation, 2010). Het percentage van de volwassen Nederlandse bevolking tot 65 jaar dat in 2009 een angststoornis had is 10.1 % (Trimbos Instituut, 2010). Allerlei verschillende factoren kunnen van invloed zijn op het ontwikkelen en/of in stand houden van depressie en angststoornissen. Een belangrijke factor die invloed kan hebben op het ontwikkelen van psychopathologie is hechting (Muris, Meesters, Melick, van & Zwambag, 2001). Een hechtingsstijl wordt ontwikkeld in de kindertijd en vormt de basis voor de manier waarop personen reageren als ze moeten omgaan met stress of hoe ze handelen als ze (mogelijk) worden verlaten in het volwassen leven (Ainsworth, 1973). Emotieregulatie, de extrinsieke en intrinsieke processen die verantwoordelijk zijn voor het toezien op, het evalueren van en het aanpassen van emotionele reacties (Thompson, 1991), is een tweede

belangrijke factor. Eerder onderzoek toont aan dat het hanteren van maladaptieve emotieregulatie strategieën een toename in depressieve symptomen voorspelt (Nolen-Hoeksema, 2000; Blalock & Joiner, 2000), en dat het gebruik van adaptieve emotieregulatie strategieën, zoals positief denken, een beschermende werking heeft (Gross, 1998).

Vanwege de hoge prevalentie van depressie en angststoornissen is het belangrijk dat voldoende bekend is over de determinanten van deze psychische stoornissen, zodat preventie- en interventieprogramma's op deze determinanten gericht kunnen worden. In deze experimentele studie wordt onderzocht hoe hechting en emotieregulatie samen depressieve symptomen en angstsymptomen kunnen voorspellen bij klinische en niet-klinische groepen. Er is nog niet eerder experimenteel onderzoek gedaan waarbij hechtingsstijl geactiveerd wordt bij mensen met een psychische stoornis en waarbij het verband tussen hechting en emotieregulatie bestudeerd wordt. Aangezien zelfrapportage metingen van zowel hechting als emotieregulatie kan zorgen voor verhoogde effect sizes door het gebruik van dezelfde meetmethode en dezelfde informant (Bank, Dishion, Skinner, & Patterson, 1990), is experimenteel activeren van hechtingstijl van belang voor het onderzoeken van hechting en emotieregulatie als determinanten van depressieve symptomen en angstsymptomen.

## **Doel van het onderzoek**

Het doel van deze studie is het onderzoeken hoe hechtingsstijl en emotieregulatie samenhangen met depressieve symptomen en angstsymptomen in een klinische en niet-klinische populatie in Nederland.

## **Onderzoeksopzet**

Het onderzoeksdesign is een randomized controlled trial (RCT). Proefpersonen voeren op de computer een Strooptaak uit, waarbij de proefpersonen at random toegewezen worden aan een gehechtheidsgerelateerde conditie (hechtingsstijl wordt geactiveerd) of neutrale conditie. Emotieregulatie wordt gemeten aan de hand van reactietijden voor het benoemen van woordkleuren. Ook worden voor en na de taak emoties, depressieve symptomen en angstsymptomen gemeten aan de hand van vragenlijsten. Resultaten van een klinische groep patiënten met een depressieve stoornis en patiënten met een angststoornis worden vergeleken met die van een niet-klinische controlegroep, bestaande uit eerstejaars psychologiestudenten.

## **Inschatting van belasting en risico**

Wij verwachten niet dat deze studie de deelnemers op enige wijze zal schaden. Om dit na te gaan wordt aan alle deelnemers na afloop gevraagd of zij het onderzoek als vervelend hebben ervaren en worden alle patiënten een uur na beëindiging van het onderzoek opgebeld, waarin gevraagd wordt hoe het met ze gaat. Het nadeel voor de deelnemers is dat deelname aan het onderzoek hen tijd

zal kosten.

Enige tijd na afloop van het onderzoek zullen de resultaten naar de deelnemers teruggekoppeld worden. Mogelijk krijgen zij inzicht in factoren die van belang zijn voor de aanwezigheid van depressieve klachten of angstklachten.

## Contactpersonen

### Publiek

Universiteit van Tilburg

Warandelaan 2  
Tilburg 5037 AB  
NL

### Wetenschappelijk

Universiteit van Tilburg

Warandelaan 2  
Tilburg 5037 AB  
NL

## Locaties

### Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

## Deelname eisen

### Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)  
Adolescenten (16-17 jaar)  
Volwassenen (18-64 jaar)  
65 jaar en ouder

### Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen

## (Inclusiecriteria)

The inclusion criteria are: (a) a depressive disorder or anxiety disorder according to the DSM-IV criteria; (b) age between 16-65 years.

## Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

The exclusion criteria are: (a) low intelligence (IQ < 80); (b) presence of psychotic symptoms or schizofrenia; (c) symptoms of addiction; (d) a bipolair disorder; (e) serious neurological disorder (e.g., dementia, deafness, blindness); (f) autistic spectrum disorder; (g) suicidal.

## Onderzoekopzet

### Opzet

|                  |                                                     |
|------------------|-----------------------------------------------------|
| Type:            | Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen |
| Onderzoeksmodel: | Parallel                                            |
| Toewijzing:      | Gerandomiseerd                                      |
| Blinding:        | Enkelblind                                          |
| Controle:        | Geneesmiddel                                        |
| Doel:            | Algemeen wetenschappelijk                           |

### Deelname

|                         |                       |
|-------------------------|-----------------------|
| Nederland               |                       |
| Status:                 | Werving gestopt       |
| (Verwachte) startdatum: | 03-06-2011            |
| Aantal proefpersonen:   | 180                   |
| Type:                   | Werkelijke startdatum |

## Ethische beoordeling

|                 |            |
|-----------------|------------|
| Goedgekeurd WMO |            |
| Datum:          | 15-03-2011 |

|                     |                                        |
|---------------------|----------------------------------------|
| Soort:              | Eerste indiening                       |
| Toetsingscommissie: | METC Brabant (Tilburg)                 |
| Goedgekeurd WMO     |                                        |
| Datum:              | 04-09-2014                             |
| Soort:              | Amendement                             |
| Toetsingscommissie: | METC St Elisabeth Ziekenhuis (Tilburg) |

## Registraties

### Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

### Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

### In overige registers

| Register | ID             |
|----------|----------------|
| CCMO     | NL35374.008.11 |

## Resultaten

|                           |            |
|---------------------------|------------|
| Einddatum onderzoek:      | 21-07-2015 |
| Totaal aantal deelnemers: | 60         |